

[Valdemar Thomsen.]

Trediedel af samtlige Ejendomme har en Gæld, der ligger over 110 pCt. af Panteværdien. Stort mere end en Trediedel af samtlige Ejendomme kan man vel ikke regne med trænger til den i Lovforslaget forudsatte Hovedreparation, og da det i det væsentlige vil vise sig netop at være de meget gældbetyngede, der hører til denne Trediedel, bliver man ærlig talt noget skeptisk med Hensyn til Effektiviteten af en Lovgivning som den, der her er paataenkt.

Jeg ser nok, at der i Slutningen af § 3 findes en Bestemmelse, der gaar ud paa, at Landbrugsministeren i særlige Tilfælde kan dispensere fra Laanegrænsen, men da Regelen efter min Mening vil blive, at største Parten af de virkelig trængende faar Brug for en Dispensation, vil det rimeligste sikkert være at sætte Laanegrænsen noget højere, ogsaa fordi, som det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen gjorde opmærksom paa, saa mange Tusinde Hjem i de senere Aar har faaet tildelt Saneringslaan og ofte trænger til at faa bygget, og de vil i Almindelighed have en Gæld, der naar 110 pCt.-Grænsen. Hvis jeg maa give det kommende Udvalg et godt Raad, skal det være det, at man søger Laanegrænsen forhøjet jævnsides med maaske, at der regnes med Laansøgenes effektive Gæld. Der er nemlig stor Forskel paa, om Gælden paa en Ejendom er Sparekasselaan eller lignende, eller den skyldes et lavprocentigt Kreditforeningslaan. Den første Ejendom kan godt, selv om den paa Papiret er lavere behæftet, yde mindre Sikkerhed end sidstnævnte, og derfor benytter jeg altsaa Lejligheden til at lægge et godt Ord ind for de Ejendomme, der har, hvad vi kalder et godt Kreditforeningslaan. Hvis man ikke under Udvalgsarbejdet faar rettet Laanegrænsen, vil der efter min Mening langtfra blive Anvendelse for de 15 Mill. Kr., som Ministeren ønsker at stille til Raadighed.

Med Bestemmelsen i § 3 vil man, synes det, afskære Landmænd, der gennem Salg af Besætning har faaet ekstraordinære Indtægter, fra at faa Tilskud og fra at faa Laan. Jeg tror ærlig talt, at det for Landmænd vil være en meget tvivlsom Anvendelse af disponibel Kapital af denne Art at sætte den i Nybygninger fremfor at holde den i Reserve til Genopbygning af selve Produktionsapparatet, naar den Tid kommer, og det bør Landbrugsministeren ikke gennem Loven eller de eventuelle Cirkulærer, som vil komme i Tilslutning til Loven, animere Landmændene til.

Der er i Anledning af Bestemmelserne

i § 3 ogsaa af det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen gjort opmærksom paa det urimelige, der ligger i, at der for Ejendomme over 5 000 Kr. kun faas 15 pCt., medens der for Ejendomme op til 5 000 Kr. kan faas 25 pCt., det vil sige, at der for Ejendomme paa lige ved 5 000 Kr. kan faas 1 250 Kr. i Laan, hvorimod der for Ejendomme paa 6 000—7 000 Kr. vil blive givet mindre. Ogsaa dette vil jeg henstille til Udvalget at se nærmere paa og fastslaa, at Laanene for Ejendomme, hvor Ejendomsskylden overstiger 5 000 Kr., maa gaa op til 1 250 Kr.

I § 4 bestemmes det, at der med Andragendet om Tilskud og Laan skal følge Plan for det paagældende Arbejde samt Bekostningsoverslag. Jeg vil gerne spørge Landbrugsministeren: Er det Meningen, at der skal benyttes Arkitekt? I modsat Fald, hvem maa udarbejde Planen og Overslaget? Hvis der skal anvendes Arkitekt og der skal føres Tilsyn med Arbejdets Udførelse og med Bygningers Vedligeholdelse i 15 Aar frem i Tiden, er jeg alvorligt bange for, at Administrationen vil blive saa indviklet og kostbar, at det vil blive en afgørende Hindring for den gode Tanke, der ligger til Grund for Lovforslaget.

§ 8 synes jeg er affattet paa en noget ubehjælpelig Maade. Der nedsættes, hedder det, ved Landbrugsministerens Foranstaltning i hver Amtraadskreds et eller flere Byggeudvalg, bestaaende hvert af tre Medlemmer. Af disse tre udnævner Landbrugsministeren Formanden og de to Medlemmer. Jeg vil henstille til det kommende Udvalg at søge denne Paragraf affattet paa nok saa godt Dansk, som dette kan siges at være.

Byggeudvalgene skal, hedder det videre i § 8, virke for Igangsættelse af Byggearbejder, og særlig skal de have deres Opmærksomhed henvendt paa Istandsættelse og Forbedring af Medhjælperværelser o. s. v. Nu ved jeg naturligvis ikke, hvilke Instruktør Udvalgene vil faa, men jeg vil paa Forhaand advare imod, at de faar Beføjelse til at blande sig i Landmændenes mere private Forhold, for i saa Fald kunde det gaa saadan, at de kom til at virke modsat deres Hensigt.

Jeg gaar ud fra, at det Udvalg, der bliver nedsat angaaende Lovforslaget, vil bestræbe sig for at rette Lovforslagets Skavanker, og saafremt det bliver Tilfældet, vil min Gruppe medvirke til Lovforslagets Gennemførelse.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg takker Ordførerne for de velvillige Udtalelser om det foreliggende Lovforslag og for det Tilsagn, der fra forskellig